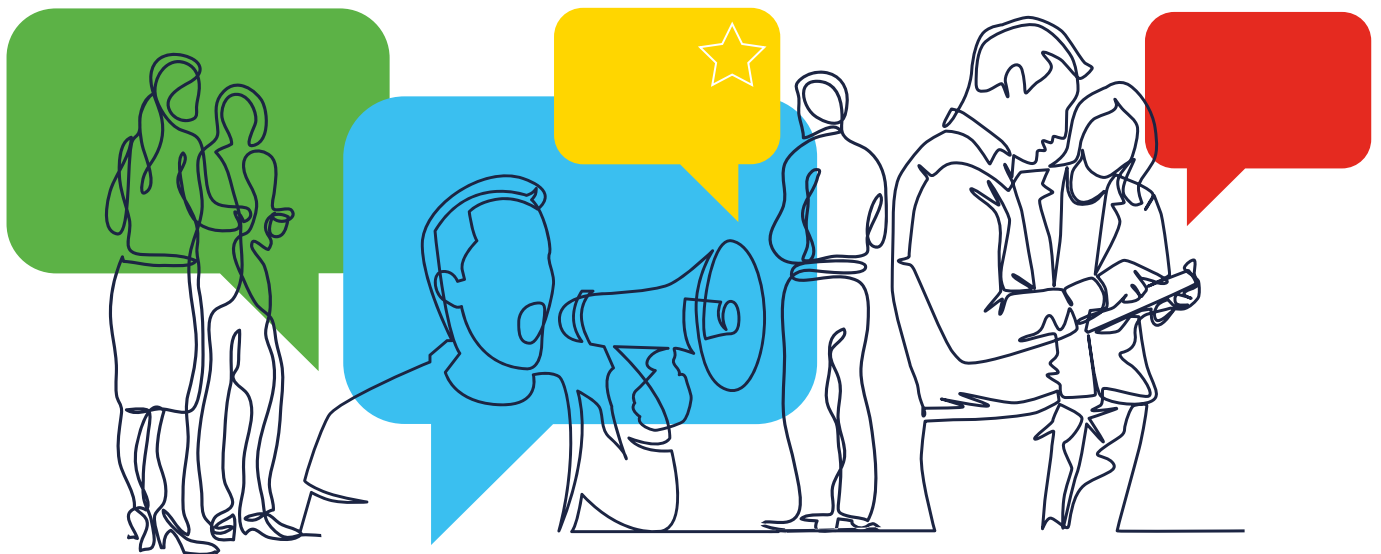

AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS

Mire kell ügyelni a kezdeményezés
megszövegezésekor?

**TUDJON MEG TÖBBET – ESZMECSERÉK -
LÉPJEN KAPCSOLATBA MÁSOKKAL - KÉRJEN TANÁCSOT!**

| TARTALOMJEGYZÉK

Európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele	3
Európai polgári kezdeményezés megszövegezése	4

1

Európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele

Az európai polgári kezdeményezés jogintézménye egyedülálló alkalmat kínál az EU polgárainak arra, hogy az őket foglalkoztató kérdéseket az uniós szakpolitikai döntéshozatal középpontjába helyezték azáltal, hogy felkérrik az Európai Bizottságot jogszabályjavaslat benyújtására a hatáskörébe tartozó területeken. Sikeres kezdeményezés esetében – vagyis ha összegyűlt az egymillió támogató nyilatkozat – a Bizottság dönthet úgy, hogy jogi aktusra irányuló javaslatot terjeszt elő az ügyben. Ha így dönt, jogalkotási eljárás indul, melynek során az Európai Unió társjogalkotói, azaz az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa együttesen határoznak a javaslatról (bizonyos esetekben a Tanács egyedül dönt).

A kezdeményezés szervezőinek első lépésként nyilvántartásba kell vetetniük az általuk javasolt kezdeményezést. A Bizottság csak akkor fogja nyilvántartásba venni a kezdeményezést, ha teljesül a következő négy feltétel:

- megalakult a szervezői csoport, és kijelölték a kapcsolattartó személyeket. A szervezői csoport létrehozhat egy jogi személyt a kezdeményezés kezelésére. Ebben az esetben meg kell bízni a csoport képviselőjét azzal, hogy a jogi személy nevében eljárjon;
- a javasolt polgári kezdeményezés nem esik nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtásához uniós jogi aktusra irányuló javaslatot nyújtson be;
- a javasolt polgári kezdeményezés nem nyilvánvalóan visszaélészerű, komolytalan vagy zaklató jellegű;
- a javasolt polgári kezdeményezés nem nyilvánvalóan ellentétes az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében rögzített értékekkel (az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség és a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartása – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait –, továbbá a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség), illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltakkal.

Az eddig elutasított összes nyilvántartásba vétel esetében az elutasítás oka az volt, hogy a kezdeményezés „nyilvánvalóan kívül esett” a Bizottság jogi aktus benyújtására vonatkozó hatáskörén. Az elutasító határozatokat a Bizottság honlapján lehet elolvasni.

Ez az útmutató a kezdeményezések szervezőinek hivatott segíteni abban, hogy erőfeszítésüket siker koronázza. Hasznos tanácsokat tartalmaz a javasolt kezdeményezés előkészítéséhez és megszövegezéséhez, továbbá áttekintést nyújt a Bizottság javaslattételi hatáskörébe tartozó területekről.

2

Európai polgári kezdeményezés megszövegezése

Ahhoz, hogy a kezdeményezést nyilvántartásba lehessen venni, a szervezőknek meg kell adniuk bizonyos információkat. Az alábbiakban ismertetjük, mely információkról van szó, és mire érdemes odafigyelni azok megadásakor. A nyilvántartásba vett kezdeményezésekre vonatkozó információkat közzétesszük az [európai polgári kezdeményezés honlapján](#). A **Bizottság biztosítja a kezdeményezés tartalmának** (címének és célkitűzéseinek) és a legfeljebb 5000 karakter terjedelmű mellékletének lefordítását az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvére.

A kezdeményezés címe (legfeljebb 100 karakter):

A címet bizonyára a végén fogja megadni, miután véglegessé vált, mely célokon, követeléseken lesz a hangsúly. Fontos azonban már az elején elgondolkodni a címen, hiszen a kezdeményezés vizuális identitásával (pl. logójával) együtt a cím is – a „márkaépítés” egyik fő kellékeként – meghatározó lesz a majdani siker szempontjából.

Egymillió aláírást korántsem könnyű összegyűjteni, különösen azért, mert meg kell nyernie az ügynek olyanokat, akik még nem hallottak a problémáról, vagy vajmi kevés ismereteik vannak róla. Egy hangzatos, frappáns cím sokat lendíthet az ügyön, különösen a kezdeti fázisban, amikor először kívánja felhívni az emberek figyelmét a kezdeményezésre.

Célkitűzések (legfeljebb 1100 karakter terjedelemben, szóközök nélkül):

Közölnie kell, hogy Ön szerint milyen típusú uniós jogi aktust kellene a Bizottságnak javasolnia.

- A Bizottság csak a hatáskörébe tartozó szakpolitikai területeken jogosult javaslat benyújtására.
- A javasolt intézkedés lehet kötelező erejű jogszabály vagy nem kötelező erejű jogi aktus (pl. ajánlás).

Ne feledje: kötelező erejű jogszabály meghozatala egyes területeken nem vonja maga után a tagállami jogszabályok harmonizálását.

Tippek

- Gondolkodjon egy rövid és egy hosszabb címen is. Ha a kezdeményezés technikai jellegű, egy rövid cím esetleg nem eléggé kifejező. Viszont a kampány során, különösen a közösségi médiában, nagyon hasznos, ha a cím rövid és ütős.
- Vegye figyelembe azt is, hogyan fog hangozni a cím más nyelveken, hiszen annak nemcsak az Ön hazájában, hanem más uniós országokban is minél meggyőzőbbnek kell lennie.
- Ne várjon az utolsó percig a kezdeményezés címének megadásával. Ha partnereivel is egyeztetni kíván a címről, ne késlekedjen vele, mert eltarthat bizonyos ideig, míg mindenki számára elfogadható cím születik.

Meg kell fogalmaznia tömören és világosan, mit kíván elérni a kezdeményezéssel. Fontos, hogy a fő célokból kiderüljön, milyen konkrét eredményeket vár a javasolt kezdeményezéstől. Például:

- Tiltsuk be az ökokidumot Európában: polgári kezdeményezés a Föld jogokkal való felruházásáért:
„1. cél: Bűncselekménnyé nyilvánítani az ökokidumot; gondoskodni arról, hogy a természetes és jogi személyeket felelősségre lehessen vonni a bolygónkat károsító cselekedetekért a felsőbb felelősség elvével összhangban. 2. cél: Betiltani és megakadályozni minden, az ökokidum fogalmát kimerítő, Európa területén vagy az uniós jog hatálya alá tartozó tengeri területeken elkövetett, illetve EU-beli jogi személyek vagy uniós polgárok által az Európai Unió területén kívül elkövetett cselekedetet. 3. cél: Gondoskodni egy átmeneti időszakról a fenntartható gazdaság elősegítése céljából.”

| Melyek az EU hatáskörei?

Az Unió hatásköreit az EU-szerződések rögzítik (ld. az Európai Unió működéséről szóló szerződés [EUMSZ] 2–6. cikkét).

Exclusive competence (see Article 3 TFEU)	Shared competence (see Article 4 TFEU)	Competence to support, coordinate or supplement actions of the Member States (see Article 6 TFEU)	Competence to provide arrangements within which EU Member States must coordinate policy (see Article 5 TFEU)
<ul style="list-style-type: none"> • Vámunió • A belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása • Monetáris politika azon tagállamokra vonatkozóan, amelyek hivatalos pénzneme az euró • A tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében • Közös kereskedelempolitika • Nemzetközi megállapodások megkötése <ul style="list-style-type: none"> - ha megkötésüket valamely uniós jogalkotási aktus írja elő - ha megkötésük az EU hatásköreinek belső gyakorlásához szükséges - ha megkötésük a közös szabályokat érintheti, vagy azok alkalmazási körét megváltoztathatja 	<ul style="list-style-type: none"> • Belső piac • A szociálpolitikának az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott vonatkozásai • Gazdasági, társadalmi és területi kohézió • Mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését • Környezetvédelem • Fogyasztóvédelem • Közlekedés • Transzeurópai hálózatok • Energia • A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség • A közegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatoknak az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott vonatkozásai • Kutatás, technológiafejlesztés és úrkutatás • A fejlesztési együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás 	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi egészség védelme és javítása • Ipar • Kultúra • Idegenforgalom • Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport • Polgári védelem • Közigazgatási együttműködés <p>Ezekben a területen a kötelező erejű uniós jogi aktusok elfogadása nem vonja maga után a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdaságpolitika • Foglalkoztatás • Szociálpolitika

Tipp

- Ügyeljen arra, hogy célkitűzései világosak és következetesek legyenek!

Az uniós szerződések azon rendelkezései, amelyek az Ön megítélése szerint a javasolt fellépésre vonatkoznak:

Önnek ki kell választania egy vagy több olyan szerződéses rendelkezést, amely felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy az adott hatáskörében eljárjon.

Szakpolitikai területek	A Szerződések* cikkei (az Európai Unió működéséről szóló szerződés cikkei, ha másként nincs jelölve)
Mezőgazdaság és halászat	38–44. cikk
Költségvetés	310–324. cikk
Polgári védelem	196. cikk
Versenypolitika	101–109. cikk
Fogyasztóvédelem	169. cikk
Kultúra	167. cikk
Vámügyek	30–33. cikk
Fejlesztés és együttműködés	208–213. cikk
Gazdaság- és monetáris politika	119–144. cikk
Oktatás, szakképzés, ifjúságpolitika és sportpolitika	165–166. cikk
Foglalkoztatás és szociális ügyek	145–161. cikk
Energiaügy	194. cikk
Bővítés	Az EUSZ* 49. cikke, 212. cikk
Környezetvédelem és éghajlat-politika	191–193. cikk
Külkereskedelem	206–207. cikk
A csalás elleni küzdelem	325. cikk
Élelmiszer-biztonság	43. cikk, 168–169. cikk
Szabad mozgás:	
Személyek	45–55. cikk
Szolgáltatások	56–62. cikk
Tőke	63–66. cikk
Humanitárius segítségnyújtás	214. cikk
Vállalkozás- és iparpolitika	173. cikk
Információs társadalom	179–190. cikk
Belső piac és az áruk szabad mozgása	26–29. cikk, 114. cikk, 115. cikk
Jogérvényesülés, szabadság és biztonság	67–89. cikk
A határok ellenőrzésével, a menekültügygel és a bevándorlással kapcsolatos politikák	77–80. cikk
Igazságügyi együttműködés	81–86. cikk
Rendőrségi együttműködés	87–89. cikk
A megkülönböztetés tilalma és az uniós polgárság	18–25. cikk
Egészségügy	168. cikk
Regionális politika – gazdasági, társadalmi és területi kohézió	174–178. cikk, 162–164. cikk
Kutatás és innováció	179–190. cikk
Adózás	110–113. cikk
Turizmus	195. cikk
Közlekedés és szállítás	90–100. cikk

Figyelem: Ez a lista csak az uniós szerződésekben meghatározott tág szakpolitikai területeket tartalmazza, és nem törekszik teljességre. Bővebben a Szerződések teljes szövegéből tájékozódhat.

* EUMSZ: az Európai Unió működéséről szóló szerződés, EUSZ: az Európai Unióról szóló szerződés

A fenti szöveg a polgári kezdeményezések potenciális szervezői számára szolgál útmutatóul, és jogilag nem kötelező erejű az Európai Bizottságra nézve. Nem törekszik a teljességre, és nem jelenti a Szerződések szövegének hivatalos értelmezését.

- Mire kell ügyelni a kezdeményezés megszövegezésekor? -

Noha Önnek elvileg meg kell adnia a Bizottság online nyilvántartásában a Szerződések azon rendelkezéseit, melyek az Ön megítélése szerint a javasolt fellépésre vonatkoznak, a gyakorlatban a kezdeményezéseket nyilvántartásba vesszük akkor is, ha helytelen rendelkezésekre hivatkozik – feltéve, hogy a kezdeményezés kielégíti a fent ismertetett feltételeket, kiváltképp azt, hogy nem esik nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtásához uniós jogi aktusra irányuló javaslatot nyújtson be.

Ha azonban az Ön kezdeményezése nyilvánvalóan kívül esik a Bizottság hatáskörén, a Bizottság tájékoztatni fogja Önt az általa végzett értékelés eredményéről, és Önnek lehetősége lesz arra, hogy a követelményeknek megfelelően módosítsa és újból benyújtsa a kezdeményezést.

Lehetőség van a kezdeményezés részleges nyilvántartásba vételére is, ha annak egy része – beleértve a fő célkitűzéseit is – nyilvánvalóan nem esik a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő. Ebben az esetben támogató nyilatkozatokat csak a kezdeményezés nyilvántartásba vett részeinek a vonatkozásában lehet gyűjteni.

| Nem kötelező adatok:

A szervezők bővebb információkat is megadhatnak a kezdeményezés tárgyával, céljaival és hátterével kapcsolatban. A kötelező elemeket a következőkkel egészíthetik ki:

- melléklet, az e célra szolgáló mezőben (legfeljebb 5000 karakter terjedelemben);
- további információk, ideértve a részletesebb háttér-információkat is (feltöltendő);
- jogiaktus-tervezet (feltöltendő).

Figyelem: a kezdeményezéssel kapcsolatos **további információk** és az esetleges **jogiaktus-tervezet** fordítását a Bizottság nem biztosítja, azok fordítása a **szervezői csoport felelősségi körébe tartozik**.

Több kezdeményezés szervezői döntöttek úgy, hogy csatolmányként további információkat nyújtanak be a kezdeményezésükhöz. Azok közül a kezdeményezések közül, amelyek esetében összegyűlt az egymillió támogató nyilatkozat, háromnak volt melléklete. Melléklettel ellátott kezdeményezések például az alábbiak:

- Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért
- Stop Vivisection (kezdeményezés az állatkísérletek betiltásáért)
- Tiltsák be a glifozátot, és védjék meg az embereket és a környezetet a mérgező növényvédő szerektől!
- Európai kezdeményezés a médiapluralizmusért

A melléklet szerkezeti és tartalmi felépítésére vonatkozóan nincsenek követelmények. A szervezők saját belátásuk szerint alakíthatják ki, alaposabban ismertetve benne a kezdeményezést és az elérendő célokat. Nincsenek karakterszámra, illetve képek csatolására vonatkozó korlátozások sem, de a fájl mérete nem lehet nagyobb 5 MB-nál.

Jogiaktus-tervezet mindeztáig csak elvételre csatoltak kezdeményezésszervezők, de erre is volt már példa:

- Europe CARES – Inkluzív és minőségi oktatás a fogyatékosokkal élő gyermekek számára
- Egy közölünk
- Anya, Apa, Gyerekek
- Ne kerüljön műanyag a tengerekbe!

Mindezek a kiegészítő elemek segíthetnek a szervezőknek abban, hogy a kezdeményezés céljait hatékonyan kommunikálják a kezdeti, nyilvántartásba vételi szakaszban, a támogató nyilatkozatok gyűjtésekor és a folyamat végén, amikor a Bizottság megvizsgálja a kezdeményezést.

Ha sikerült összegyűjteni az egymillió aláírást, a Bizottság megvizsgálja a kezdeményezést a melléklettel, a további információkkal és az esetleges jogiaktus-tervezettel együtt. Ezért fontos, hogy a szervezők már a nyilvántartásba vételi szakaszban benyújtsák az összes olyan információt, melyekkel kapcsolatban szeretnék, hogy a Bizottság megvizsgálja azokat, mert később nem lesz lehetőségük csatolni ezeket az opcionális elemeket!

Ha személyre szabott, független tanácsot szeretne kapni azzal kapcsolatban, hogy kezdeményezése nyilvánvalóan kívül esik-e a Bizottság hatáskörén, küldje el kérdését az európai polgári kezdeményezés fórumának „Kérjen tanácsot!” rovatában. Üzenetére 8 munkanapon belül válaszolni fogunk.

A fenti szöveg a polgári kezdeményezések potenciális szervezői számára szolgál útmutatóul, és jogilag nem kötelező erejű az Európai Bizottságra nézve. Nem törekszik a teljességre, és nem jelenti a Szerződések szövegének hivatalos értelmezését. A Bizottság nem vonható felelősségre az oldalon található információk semminemű felhasználásáért.

Tippek

- Nézzon utána a Szerződésekben, azok mely rendelkezései használhatók fel érvényes jogalapként arra, hogy a Bizottság uniós jogi aktusra tehessen javaslatot. Íme, néhány példa (a nyilvántartásba vételről szóló bizottsági határozat alapján): „Európa vendégszerető, hadd segítsünk!” – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének b) pontja, 78. cikkének (2) bekezdése, 79. cikkének (2) bekezdése, 82. cikke (2) bekezdésének c) pontja, valamint 83. cikkének (1) és (2) bekezdése; „Szabjunk gátat a szélsőségeknek” – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114., 153. és 19. cikke.
- Olvassa el figyelmesen a Szerződések vonatkozó cikkeit. Azok a cikkek, amelyek (rendes vagy különleges) jogalkotási eljárásra hivatkoznak, felhasználhatók a kezdeményezés jogalapaként, kivéve, ha a cikk kifejezetten úgy rendelkezik, hogy egy, a Bizottságtól eltérő intézmény jogosult javaslatot előterjeszteni az adott területen. Olyan más cikkek is alkalmasak jogalapnak, melyek kifejezetten megemlítik, hogy a Bizottság feladata javaslatot tenni a kérdéses területen.
- Figyelem: nem biztos, hogy segít a nyilvántartásba vétel szempontjából, ha a kérésnél több szerződés-cikkre hivatkozik.
- Hasznos ötletekért nézze át a nyilvántartásba vett kezdeményezéseket és azokat is, amelyek nyilvántartásba vételét a Bizottság elutasította.